

Najważniejsze zmiany wynikające z implementacji CRD VI do polskiego systemu prawnego

Jakub L. Kozdra, Associate, KPMG Law Poland

dr Michał Torończak, Associate Director, adwokat, KPMG Law Poland

Warszawa, 11 czerwca 2026 r.

XIII Kongres Prawa Bankowego

Agenda

01

Ocena odpowiedniości

- Zacieśnienie *fit & proper*.
- Rozszerzenie listy kwestii wymagających akceptacji nadzoru.
- Nowe kompetencje KNF.

02

Nadzór nad istotnymi transakcjami

- Nabycie, objęcie lub zbycie istotnego pakietu akcji, praw z akcji, udziałów lub praw z udziałów.
- Połączenia i podziały.
- Przeniesienie aktywów lub zobowiązań o istotnej wartości.

03

Sankcje

- Ujednolicenie katalogu sankcji.
- Wprowadzenie nowych sankcji.
- Ujednolicenie i uporządkowanie kryteriów stosowanych przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych.

04

Ryzyka ESG

- Włączenie ryzyk ESG do zarządzania bankiem.

05

Wzmocnienie niezależności KNF

- Limity pełnienia funkcji.
- Ograniczenia w zatrudnianiu po okresie pełnienia funkcji.
- Ograniczenia w zakresie obrotu instrumentami finansowymi.

06

Oddziały z państw trzecich

- Zmiany w podejściu do *reverse solicitation*.
- Wprowadzenie klas oddziałów.
- Nadzór nad oddziałami.
- Wymóg przekształcenia w bank.

Zacieśnienie fit & proper

01

Zwiększenie wymogów

- Wymóg rozumienia działalności banku (w tym ryzyk ESG).
- Niezależność osądu, zdolność kwestionowania decyzji zarządu.
- Poświęcanie odpowiedniej ilości czasu.
- **Nie dotyczy kuratora, administratora i zastępcy administratora.**

02

Rozszerzenie zakresu wymogów odpowiedzialności

- Objęcie wymogami osób pełniących kluczowe funkcje w banku.
- Weryfikacja uprzednia i co 24/12 (banki istotne) m-ce.
- Informowanie KNF – zawsze (dyr. komórki kontroli wewn. i CFO) lub na żądanie (pozostałe kluczowe funkcje).

03

Weryfikacja spełnienia wymogów przez Z / RN i członków Z / RN banku

- RN i członkowie RN – weryfikuje WZ, ew. weryfikuje RN i zatwierdza WZ.
- Z i członkowie Z – weryfikuje RN.
- Weryfikacja co 24/12 (banki istotne) m-ce.

04

Konsekwencje niespełnienia wymogów

- Odwołanie lub niepowoływanie (członkowie Z, RN) lub odsunięcie od podejmowania decyzji (osoby pełniące kluczowe funkcje).
- Doprowadzenie do spełnienia wymagań (członkowie Z, RN, osoby pełniące kluczowe funkcje).

05

Rozszerzenie listy funkcji obsadzanych za zgodą KNF

- Zgoda KNF potrzebna na powołanie przewodniczącego RN i wszystkich członków Z.
- Dotyczy banków krajowych będących dużymi instytucjami.
- **Nie obejmuje członków RN delegowanych do Z na maks. 3 m-ce.**

06

Nowe kompetencje KNF

- Dokonywanie oceny spełnienia wymogów odpowiedzialności przez dyr. komórki kontroli wewn. i CFO (banki krajowe będące dużymi instytucjami).
- Możliwość wydania zalecenia odsunięcia dyr. komórki kontroli wewn. i CFO od podejmowania decyzji mających wpływ na bank.

07

Nowe kompetencje KNF

- Weryfikacja poprawności dokonanej przez bank oceny odpowiedzialności członków Z, RN i osób pełniących kluczowe funkcje.
- Możliwość zwracania się o informacje m.in. do GIIF i centralnej bazy danych dot. AML.

Nabycie/objęcie lub zbycie przez bank istotnego pakietu akcji, praw z akcji, udziałów lub praw z udziałów (*outbound*)

Obowiązek zawiadomienia KNF

- ❑ **Podmioty zobowiązane:** bank krajowy (także finansowa spółka holdingowa (FSH) i FSH o działalności mieszanej zatwierdzone zgodnie z art. 48q ust. 3 PrBank.)
- ❑ Uprzednie zawiadomienie KNF:
 - ❑ Nabycie / objęcie akcji, praw z akcji, udziałów lub praw z udziałów o wartości **≥ 15%** uznanego kapitału potencjalnego nabywcy → **uprzednie zawiadomienie KNF.**
 - ❑ Zbycie pakietu **≥ 15%** uznanego kapitału zbywcy.
- ❑ Próg dla banku krajowego: liczony indywidualnie i na zasadzie skonsolidowanej; dla FSH – na poziomie skonsolidowanym.
- ❑ Możliwość odstąpienia od oceny przy transakcjach między podmiotami spełniającymi art. 113 ust. 6 lub 7 CRR (czekamy na RTS).
- ❑ Zbieg z oceną znacznego pakietu akcji banku (art. 25 PrBank): oba badania prowadzone w terminie późniejszej z ocen.

01 Zawiadomienie

- Potwierdzenie odbioru zawiadomienia do 10 dni roboczych.
- KNF wskazuje datę upływu okresu oceny.

02 Ocena

- 60 dni roboczych od potwierdzenia odbioru i otrzymania kompletu informacji.
- Wezwanie o dodatkowe info do 50. dnia roboczego → zawieszenie maks. o 20 (ew. 30) dni roboczych.

03 Brak sprzeciwu

- KNF może wyznaczyć termin nabycia.

Przyczyny sprzeciwu KNF

- ❑ Nieuzupełnienie braków lub niedostarczenie wymaganych informacji/dokumentów w terminie.
- ❑ Potrzeba ostrożnego i stabilnego zarządzania – kondycja finansowa, wymogi ostrożnościowe, ryzyko przestępstw z art. 165a oraz 299 KK.
- ❑ Negatywna opinia organu AML (wydana w 30 dni roboczych).

Sankcje

- ❑ (Po nabyciu/objęciu) zakaz wykonywania prawa głosu z akcji/udziałów nabytych z naruszeniem przepisów.
- ❑ (Możliwy) nakaz zbycia w wyznaczonym terminie.
- ❑ (Możliwa) kara pieniężna do 10% całkowitego rocznego obrotu netto albo do 2× korzyści / unikniętych strat albo okresowa kara do 5% średniego dziennego obrotu netto za każdy dzień naruszenia (do 6 miesięcy).
- ❑ A nawet: zarząd komisaryczny albo uchylenie zezwolenia i likwidacja banku.

Połączenia i podziały banków krajowych (oraz holdingów)

Podstawowa zasada pozostaje niezmienna: **bank może połączyć się tylko z innym bankiem albo instytucją kredytową.**

Kryteria brane pod uwagę w ramach oceny

- Rękojmia należytego zabezpieczenia interesów klientów.
- Dobra kondycja finansowa podmiotów powstałych w wyniku operacji.
- Spełnianie wymogów ostrożnościowych (fundusze własne, płynność, zarządzanie ryzykiem) + **struktura grupy umożliwiająca efektywny nadzór.**
- Legalność finansowania – **brak podwyższonego ryzyka ML/FT** (konsultacja z organem AML).
- Realistyczny i rzetelny plan wdrożenia** – monitorowany przez KNF do zakończenia operacji.

- Po przyjęciu projektu warunków połączenia / podziału, przed transakcją.
- Potwierdzenie odbioru zawiadomienia do 10 dni roboczych.

- **Brak limitu czasowego dla „zewnętrznych” połączeń/podziałów.**
- Dla wewnątrzgrupowych limit 60 dni roboczych (+ ew. zawieszenie).

- **2 dni robocze od zakończenia badania**
- X

- Decyzja + plan połączenia / plan podziału.
- Transakcja dopiero po decyzji zezwalającej.

Wyłączenia i tryby szczególne

- Przejmujący z innego państwa UE:** KNF nie bada – przekazuje zawiadomienie z umotywowanym stanowiskiem organowi tego państwa.
- Zbieg z licencjonowaniem:** gdy operacja wymaga zezwolenia (art. 30–36) albo zatwierdzenia FSH (art. 48q ust. 3) – ocena w ramach tych postępowań, z uwzględnieniem przesłanek z art. 124i PrBank.
- Operacje wewnątrzgrupowe:** KNF może odstąpić od badania; milcząca zgoda po 60 dniach roboczych.

Zasady ogólne, sankcje

- Międzysektorowa i transgraniczna współpraca KNF.
- ITS EBA: wspólne procedury, formularze i szablony konsultacji organów.
- Sankcje:**
 - Nieważność.
 - Kary pieniężne; zarząd komisaryczny albo uchylenie zezwolenia.

Przeniesienie aktywów lub zobowiązań o istotnej wartości

Cel: zapewnienie nadzorcy wglądu do planowanych operacji istotnie zmieniających profil ryzyka i strukturę bilansu – przed ich dokonaniem.

Indywidualna notyfikacja

Każdy podmiot, którego dotyczy ta sama operacja, zawiadamia KNF indywidualnie.

Brak oceny i brak sprzeciwu

Reżim wyłącznie notyfikacyjny. Informacje z zawiadomienia zasilają bieżący nadzór.

Progi notyfikacyjne

≥ 10%

całkowitych aktywów lub zobowiązań podmiotu przenoszącego – próg ogólny.

≥ 15%

gdy operacja przeprowadzana jest wyłącznie między podmiotami tej samej grupy.

Wyłączenia

- NPL.
- Aktywa zaliczane do puli zabezpieczenia w rozumieniu ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych.
- Aktywa przeznaczone do sekurytyzacji.
- Przeniesienia w ramach *resolution*.

Sankcje

Odpowiednie stosowanie art. 112r ust. 3-5 PrBank (kary pieniężne, zarząd komisaryczny, uchylenie zezwolenia).

Zmiany w katalogu i sposobie wymierzania sankcji administracyjnych

Ujednolicenie katalogu kar pieniężnych

- Uspójnienie katalogu kar pieniężnych nakładanych na bank i na osoby pełniące określone funkcje w banku.
- Wprowadzenie nowych punktów odniesienia do obliczania wysokości kar pieniężnych – (i) **rocznego obrotu netto** i (ii) **średniego dziennego obrotu netto**.
- Wprowadzenie możliwości nakładania kar, których wysokość obliczana jest przy użyciu **stawki dziennej**.

Uporządkowanie i ujednolicenie kryteriów ustalania przez KNF wysokości kar pieniężnych

- Zapewnienie uwzględniania przez KNF, przy podejmowaniu decyzji o nakładaniu kar administracyjnych, **sankcji karnych** uprzednio nałożonych na dany podmiot lub osobę **za to samo naruszenie**.

Wprowadzenie nowych sankcji administracyjnych

- Wprowadzenie możliwości **zawężenia zakresu działalności banku i jego jednostek organizacyjnych** (obok możliwości ograniczenia).
- Przyznanie KNF kompetencji do **uchylenia zezwolenia na utworzenie banku i wydania decyzji o likwidacji** w razie zagrożenia upadłością i przy braku perspektyw na skuteczność innych działań naprawczych, ale bez spełnienia kryterium interesu publicznego.
- Wprowadzenie **możliwości zawieszenia w czynnościach**, obok członków Z i RN, także **członków kadry kierowniczej wyższego szczebla i osób pełniących kluczowe funkcje**.

Ujednolicenie kar pieniężnych

Kary pieniężne nakładane na bank

Kara pieniężna do wysokości kwoty stanowiącej równowartość:

- **10%** całkowitego rocznego obrotu netto albo wysokości **dwukrotności kwoty korzyści** uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia (w przypadku gdy jest możliwe ich ustalenie);
- **5%** średniego dziennego obrotu netto, za każdy dzień trwającego naruszenia do dnia przywrócenia stanu zgodności z prawem, przez okres nie dłuższy niż **6 miesięcy od daty określonej w decyzji** nakazującej zaprzestanie naruszenia i nakładającej karę pieniężną.

Wprowadzenie definicji:

- **całkowitego rocznego obrotu netto** ((i) suma określonych pozycji z rozporządzenia wykonawczego wydanego na podstawie art. 415 i 430 CRR lub (ii) całkowity roczny obrót netto lub odpowiadający mu rodzaj dochodu zgodnie z przepisami o rachunkowości lub (iii) całkowity roczny obrót netto wynikający ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego podmiotu dominującego na najwyższym poziomie konsolidacji (w przypadku przedsiębiorstwa należącego do grupy);
- **średniego dziennego obrotu netto** (całkowity roczny obrót netto / 365).

Kary pieniężne nakładane na osoby pełniące określone funkcje w banku

Kara pieniężna do wysokości:

- **21.312.000 zł** albo do wysokości **dwukrotności kwoty korzyści** uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia (w przypadku gdy jest możliwe ich ustalenie);
- **213.165 zł** za każdy dzień trwającego naruszenia do dnia przywrócenia stanu zgodności z prawem, przez okres nie dłuższy niż **6 miesięcy od daty określonej w decyzji** nakazującej zaprzestanie naruszenia i nakładającej karę pieniężną.

W niektórych przypadkach karę pieniężną będzie można nakładać, obok osób odpowiedzialnych za naruszenie i członków Z i RN banków, także na **osoby pełniące kluczowe funkcje i członków kadry kierowniczej wyższego szczebla**.

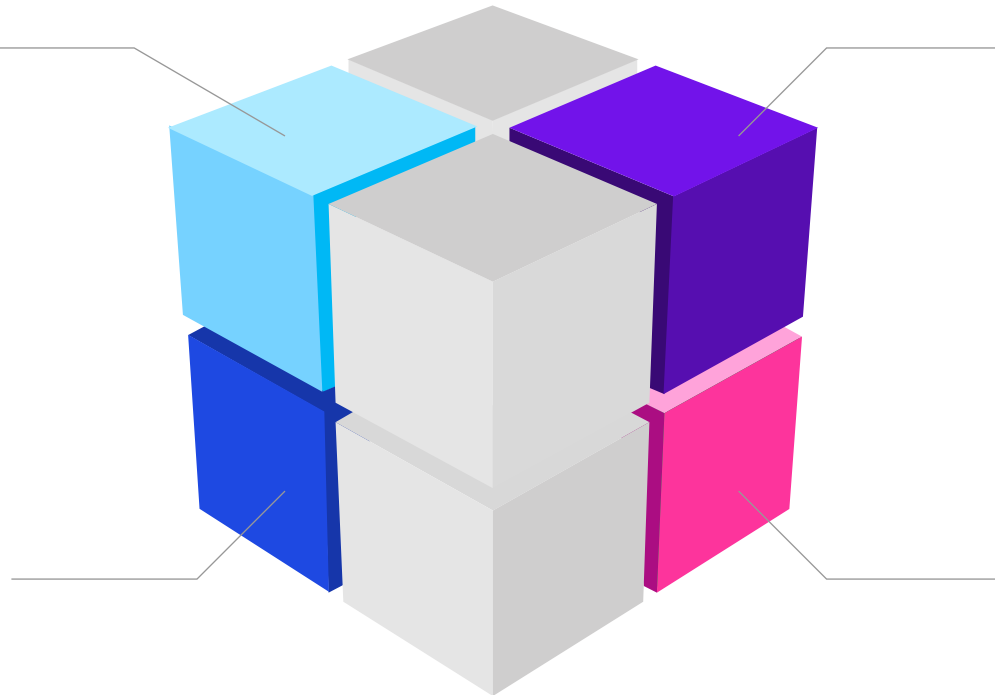
Ryzyka ESG

Pojęcie ryzyka ESG

Wprowadzenie kategorii ryzyka ESG rozumianego jako ryzyko środowiskowe, społeczne i z zakresu ładu korporacyjnego.

Plany dotyczące ryzyka ESG

Konieczność posiadania planów obejmujących mierzalne cele i procesy w zakresie monitorowania ryzyk finansowych wynikających w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej z czynników środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego. Wytyczne EUNB dotyczące treści planów.

Wiedza z zakresu ESG jako element oceny odpowiedzialności

Ryzyko ESG będzie musiało być brane pod uwagę przy dokonywaniu oceny odpowiedzialności m.in. członków zarządów i rad nadzorczych banków.

Działania nadzorcze z zakresu ESG

Możliwość wydania przez KNF w stosunku do banku zalecenia ograniczenia ryzyka ESG, m.in. poprzez wzmocnienie celów, środków i działań ujętych w planach dotyczących ryzyka ESG.

Zmiany dot. kierownictwa KNF i pracowników UKNF

Czas pełnienia funkcji w KNF

Przewodniczącym i Zastępcą Przewodniczącego KNF będzie można być łącznie maksymalnie przez 14 lat.

Dotyczy to osób powołanych po 11 stycznia 2026 r.

Upublicznienie przyczyn odwołania z KNF

Przyczyny odwołania Przewodniczącego KNF i jego Zastępców mają być podawane do publicznej wiadomości, o ile zainteresowana osoba nie zgłosi sprzeciwu.

Niezależność i brak konfliktów interesów

Potwierdzenie niezależności od wpływów zewnętrznych, w tym politycznych.

Zakaz zwracania się o instrukcje do innych podmiotów, w tym organów administracji rządowej.

Unikanie konfliktów interesów.

Ograniczenia post-employment

Ograniczenie możliwości świadczenia pracy / usług przez określony czas po zakończeniu pełnienia funkcji / okresu zatrudnienia.

Rekompensaty.

Ograniczenia w inwestowaniu

Zakaz inwestowania we wszelkie instrumenty finansowe, z niewielkimi wyjątkami (produkty emerytalne, określone instrumenty zbiorowego inwestowania).

Ograniczenia *post-employment*

Przewodniczący KNF i jego Zastępcy

- ❑ Zakaz pracy / świadczenia usług na rzecz:
 - podmiotów nadzorowanych i powiązanych z nimi podmiotów – przez **12 miesięcy** od zakończenia zatrudnienia w UKNF;
 - podmiotów świadczących usługi dla podmiotów nadzorowanych – przez **12 miesięcy** od zakończenia zatrudnienia w UKNF;
 - podmiotów świadczących usługi lobbingowe dot. stosowania prawa, w którego tworzeniu pracownik brał udział – przez **3 miesiące** od zakończenia zatrudnienia w UKNF.
- ❑ W okresie obowiązywania zakazu przysługuje rekompensata w wysokości **100%** ostatniego wynagrodzenia (nie dotyczy okresu wypowiedzenia).
- ❑ Okres zakazu może zostać skrócony do **3 miesięcy**.

Pracownicy UKNF

- ❑ Zakaz pracy / świadczenia usług na rzecz:
 - podmiotów nadzorowanych i powiązanych z nimi podmiotów – przez **6 miesięcy** od zakończenia zatrudnienia w UKNF;
 - podmiotów świadczących usługi dla podmiotów nadzorowanych – przez **6 miesięcy** od zakończenia zatrudnienia w UKNF;
 - podmiotów świadczących usługi lobbingowe dot. stosowania prawa, w którego tworzeniu pracownik brał udział – przez **3 miesiące** od zakończenia zatrudnienia w UKNF.
- ❑ W okresie obowiązywania zakazu przysługuje rekompensata w wysokości **100%** ostatniego wynagrodzenia (nie dotyczy okresu wypowiedzenia).
- ❑ Okres zakazu może zostać skrócony do **3 miesięcy**.

Ograniczenia w inwestowaniu

Istotne
zawężenie
możliwości
inwestowania
przez
kierownictwo
KNF i
pracowników
UKNF

Aktualny stan prawny

- Zakaz posiadania akcji i udziałów podmiotów podlegających nadzorowi KNF.
- Zakaz nie dotyczy akcji dopuszczonych do obrotu zorganizowanego.
- Zakaz dotyczy Przewodniczącego KNF i jego Zastępców, członków KNF i pracowników UKNF.

Nowy zakaz

- Zakaz dokonywania obrotu instrumentami finansowymi emitowanymi przez podmioty nadzorowane lub odnoszonymi do nich, przez bezpośrednie lub pośrednie jednostki dominujące lub jednostki zależne lub podmioty powiązane tych podmiotów.
- Zakaz dotyczy Przewodniczącego KNF i jego Zastępców, członków KNF i pracowników UKNF.

Wyjątki od zakazu

- Instrumenty zarządzane przez osoby trzecie, o ile właściciele instrumentów są wykluczeni z uczestnictwa w zarządzaniu portfelem.
- Inwestycje w jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania.
- **Wyjątek nie obowiązuje, jeśli osoby trzecie i przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania inwestują głównie w instrumenty emitowane przez podmioty nadzorowane lub odnoszone do nich.**
- IKE / IKZE / PPK.

Obowiązek zbycia posiadanych instrumentów finansowych

- Wymóg zbycia instrumentów finansowych, których posiadanie może prowadzić do konfliktu interesów.
- Termin na zbycie – **6 miesięcy** od nawiązania stosunku pracy z UKNF.

Nadchodzą znaczące zmiany dla instytucji spoza EOG.

Obecny, „minimalistyczny” reżim

Brak unijnej harmonizacji nt. działalności instytucji z państw trzecich.

W Europie: bardzo różna praktyka – od swobody w Irlandii i Luksemburgu po zakazy we Francji i Włoszech.

W Polsce:

- ❑ Lakoniczne przepisy w PrBank.
- ❑ Możliwość działalności instytucji spoza EOG bez otwierania oddziału → 0 oddziałów w wykazie KNF.
- ❑ Niepisana praktyka *reverse solicitation*.
- ❑ Aktywność międzynarodowych kredytodawców (UK, USA, Azja) – *acquisition finance, leveraged finance, defence finance*.

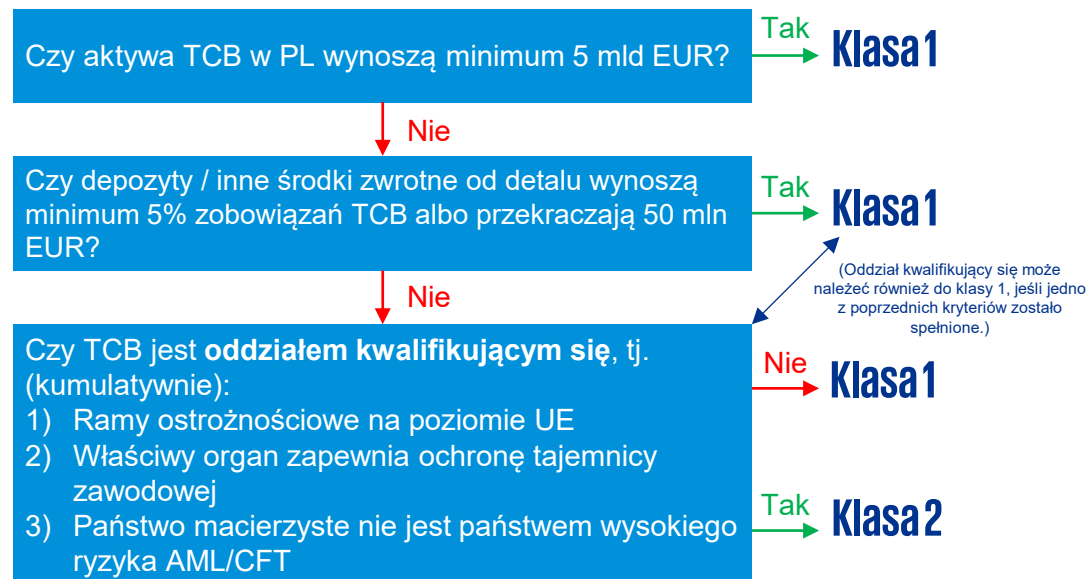
Nowy, rozbudowany reżim

Nadeszła harmonizacja: art. 21c CRD VI.

- ❑ Działalność bankowa podmiotów spoza EOG co do zasady tylko przez **oddział z państwa trzeciego**.
 - ❑ Wyjątki:
 - ✓ (Uregulowane) ***reverse solicitation***.
 - ✓ Usługi ściśle powiązane.
 - ✓ Działalność międzybankowa (*interbank*).
 - ✓ Działalność wewnątrzgrupowa (*intragroup*).
 - ✓ Usługi „mifidowe”.
 - ✓ „Skonkretyzowane prawa” do 11.07.2026.
- ❑ Nowa typologia oddziałów: dwie klasy (klasa 1, klasa 2), a także oddziały kwalifikujące się.
- ❑ Rozbudowany nadzór (*governance, fit&proper, sprawozdawczość, SREP, AML/CFT*).
- ❑ Możliwy nakaz zastąpienia (istotnego) oddziału bankiem krajowym.

Klasyfikacja oddziałów z państw trzecich (TCB)

Jak ustalić klasę oddziału...

Niezależnie od klasy – widmo nakazu założenia banku

Cross-border banking do innych p. cz. UE; *systemic importance*; suma unijnych aktywów grupy TCB \geq 40 mld EUR; aktywa polskiego TCB \geq 10 mld EUR

+ niewystarczalność łagodniejszych środków nadzorczych

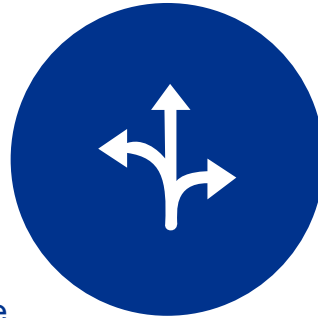
... i co z tego wyniknie?

	Klasa 1 (TCB większe / wyższego ryzyka)	Klasa 2 (TCB mniejsze / niższego ryzyka)
Wypożyczenie kapitałowe	Wyższe wymogi 2,5% średniej wartości zobowiązań z 3 lat; minimum 10 000 000 EUR	Niższe wymogi 0,5% średniej wartości zobowiązań z 3 lat; minimum 5 000 000 EUR
Płynność	Oddział utrzymuje aktywa obrotowe zapewniające płynność przez 30 dni – deponuje je w Polsce. (możliwe wyłączenie dla oddziałów kwalifikujących się)	
	+ pełny LCR	---
Governance	Pełny system zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej, polityka wynagrodzeń	
	+ (KNF) lokalny komitet zarządzający	---
Nadzór	Większość regulacji ta sama. Inna może być „intensywność” działań nadzoru.	
	Przekazywanie pakietu informacji do KNF 2x w roku	Przekazywanie pakietu informacji do KNF 1x w roku

Co dalej?

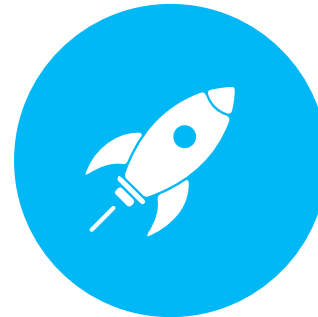
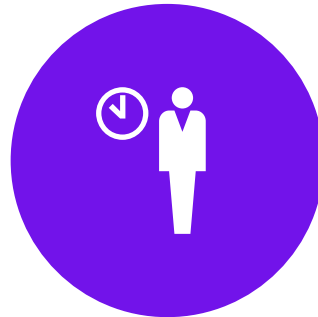
Mnóstwo niejasności i możliwych interpretacji.

- Jak rozumieć działalność na terytorium RP?
- Jak rozumieć *reverse solicitation*?
- Jak (szeroko) rozumieć wyjątki - usługi ściśle powiązane, *interbank*? Jak szerokie jest ich oddziaływanie?

Grandfathering dla umów zawartych przed 11 lipca 2026 r.

- Gold-plating w polskim projekcie
 - „skonkretyzowane prawa” zamiast „praw nabytych”
 - Wyłączenie *explicite* umów ramowych, przedwstępnych i zobowiązujących
 - Co ze umowami wieloetapowymi?

Potrzebne pilne działanie.

- Krok 1: *Regulatory scoping*, przegląd portfela, rozważenie różnych scenariuszy.
- Krok 2:
 - Utworzenie oddziału / spółki zależnej?
 - Ograniczenie działalności do wyjątków?

Zmiany, prócz problemów, przynioszą także szanse.

- Dla banków z EOG – np. *fronting arrangements*
- Dla *private credit*?

Jakub L. Kozdra

Associate

Praktyka Prawa
Bankowego i Instytucji
Finansowych

KPMG Law Poland

dr Michał Torończak

Associate Director

Praktyka Prawa
Bankowego i Instytucji
Finansowych

KPMG Law Poland

KPMG Poland

© 2026 KPMG Law Stopyra Szczodra sp. k. jest kancelarią prawną stowarzyszoną z KPMG w Polsce. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.

Document Classification: KPMG Public